

FILHARMONIA
SZCZECIN

WWW.FILHARMONIA.SZCZECIN.PL

Szanowni Państwo,

dobrym obyczajem przyjętym w salach koncertowych jest oklaskiwanie wykonawców wieloczęściowego utworu dopiero po jego zakończeniu.

Krótkie przerwy między poszczególnymi częściami wypełnione są ciszą.

Brawa między częściami, a jeszcze gorzej – w trakcie dłuższej pauzy mogą rozproszyć wykonawców oraz innych słuchaczy, a przez to zburzyć budowane przez muzykę napięcie i nastrój.

16 grudnia 2022 roku
Piątek – godz. 19.00

GRANDIOSO STALMIERSKI | SCHUBERT | LISZT

Orkiestra Symfoniczna
Filharmonii im. M. Karłowicza w Szczecinie

Bogusław Jakubowski klarnet
Jakub Chrenowicz dyrygent

W programie:

JANUSZ STALMIERSKI
Koncert klarnetowy „Zielony horyzont” (2022) [25’]
światowa prapremiera

/przerwa/

FRANZ SCHUBERT
Symfonia nr 8 h-moll „Niedokończona” D. 759 [22’]
– Allegro moderato
– Andante con moto

FERENC LISZT
Poemat symfoniczny „Preludia” S. 97 [18’]

XXX-lecie pracy artystycznej Bogusława Jakubowskiego

BOGUSŁAW JAKUBOWSKI

Muzyk klawecista, solista i kameralista, profesor i dziekan Wydziału Instrumentalnego Akademii Sztuki w Szczecinie, pedagog ZSM w Szczecinie. Od 1991 roku jest pierwszym klawecistą Orkiestry Filharmonii w Szczecinie. Występuje często także jako solista i kameralista. W 1999 roku wraz z Bogdanem Szczerkowskim i Tomaszem Joczem zdobył Grand Prix Konkursu Młodych Kameralistów w Kłodzku. Jest członkiem kwintetu dętego Filharmonii FeelHarmony Quintet, z którym nagrał płytę w 2014 roku. Brał udział w wielu prawykonaniach utworów kompozytorów polskich: Janusza Stalmierskiego, Marka Jasińskiego, Artura Cieślaka, Piotra Pawlika, Szymona Godziemby-Trytka, Piotra Klimka i Waldemara Sutryka. W 2007 roku nagrał płytę „Zapomniane i nowe utwory na klarnet kompozytorów szczecińskich XIX, XX i XXI wieku”; rok później napisał książkę o tym samym tytule (która stała się jednocześnie tematem jego przewodu habilitacyjnego). Kolejne płyty to „Niezapominajki” (spektakl poetycko-muzyczny do wierszy Anny Frajlich z muzyką Waldemara Sutryka), „Robert Muczynski in memoriam” oraz monograficzna płyta szczecińskiego kompozytora Artura Cieślaka. W 2020 roku opublikował książkę „Klarnet wczoraj i dziś”.

Ważnym nurtem jego działalności jest praca pedagogiczna. Jest jednym z pomysłodawców oraz współorganizatorem szczecińskich imprez dla młodzieży: Zachodniopomorskiego Festiwalu Klarnetowego i Marcowego Konkursu Klarnetowego. Prowadzi także zajęcia w ramach Letniej Akademii Instrumentów Dętych w Myśliborzu. Za swe osiągnięcia otrzymał w 2004 roku z rąk Prezydenta RP Srebrny Krzyż Zasługi, natomiast w 2019 roku został odznaczony medalem Gloria Artis. Współpraca wirtuoza z Januszem Stalmierskim trwa już od wielu lat. Kompozycja Janusza Stalmierskiego „Przestrzenie liryki” na klarnet, altówkę i fortepian zdobyła w 2021 roku nagrodę na II Międzynarodowym Konkursie „Muzyczne Orły”. Również na najnowszej płycie klawecisty („Klarnet i nowa polska muzyka kameralna”, Acte Préalable 2021) znalazły się m.in. „Niebieska klepsydra” na sopran, flet, klarnet, wiolonczelę i fortepian oraz „Short History” na klarnet i harfę. Koncert klarnetowy „Zielony horyzont” zdedykowany Bogusławowi Jakubowskiemu jest zwieńczeniem dotychczasowej współpracy klawecisty z kompozytorem.

JAKUB CHRENOWICZ

W latach 2010–2012 był asystentem Antoniego Wita w Filharmonii Narodowej w Warszawie. Stanowisko to objął zaraz po ukończeniu Akademii Muzycznej w Poznaniu w klasie dyrygentury symfoniczno-operowej Jerzego Salwarowskiego. W ramach programu LLP-Erasmus kształcił się także w Hochschule für Musik und Darstellende Kunst we Frankfurcie nad Menem oraz był stypendystą Accademia Musicale Chigiana, gdzie studiował pod kierunkiem Gianluigiego Gelmiettiego. W sezonie artystycznym 2011–2012 zadebiutował w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie, gdzie powierzono mu kierownictwo muzyczne premiery Polskiego Baletu Narodowego „Opowieści biblijne”, a w kolejnych sezonach prowadził szereg przedstawień operowych. W 2013 roku zadebiutował z orkiestrą i chórem Gran Teatre del Liceu w Barcelonie podczas przedstawień Polskiego Baletu Narodowego. W maju 2015 roku objął kierownictwo muzyczne spektaklu „Casanova w Warszawie” w choreografii Krzysztofa Pastora; był również autorem koncepcji muzycznej tego przedstawienia.

W kwietniu 2016 roku dokonał prawykonania „Oratorium 966.pl” Jacka Sykulskiego, zamówionego przez Filharmonię Poznańską z okazji 1050. rocznicy chrztu Polski. W tym samym roku otrzymał Teatralną Nagrodę Muzyczną im. Jana Kiepury w kategorii Najlepszy Dyrygent. Również w 2016 roku, pod batutą Jakuba Chrenowicza, z udziałem Chóru Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie i Orkiestry Filharmonii Poznańskiej, odbyło się światowe prawykonanie Symfonii nr 9 „Fidei speique sinfonia” („Symfonia wiary i nadziei”) do Psalmów Dawida op. 126 Krzysztofa Meyera. Album z zarejestrowanym wówczas nagraniem, który ukazał się nakładem wydawnictwa DUX w 2021 roku, otrzymał doskonale recenzje krytyków. Dyrygował gościnnie wieloma znakomitymi orkiestrami, zarówno w Polsce jak i za granicą. Wśród artystów, z którymi współpracował, znaleźli się m.in. Alexander Gavrylyuk, Daniil Trifonov, Isabelle van Keulen, Peter Jablonski, Kaja Danczowska, Konstanty Andrzej Kulka, Piotr Paleczny, Julianna Avdeeva, Bartłomiej Nizioł, Leszek Możdżer i David Krakauer. Jakub Chrenowicz jest kierownikiem Orkiestry Symfonicznej Akademii Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu oraz adiunktem w Katedrze Dyrygentury Symfoniczno-Operowej tej uczelni.

GRANDIOSO

STALMIERSKI | SCHUBERT | LISZT

Przyznać muszę, że muzyka **Janusza Stalmierskiego** (ur. 1959) fascynowała mnie już w czasach licealnych, gdy na początku lat osiemdziesiątych pojawił się on jako młody pedagog na Staromłyńskiej oraz w szczecińskiej filii Akademii Muzycznej w Poznaniu. Sprzed tych wielu lat pamiętam całe frazy z jego utworów, które niezwykle trafiały do mej wyobraźni i wrażliwości. Po części było pewnie tak z tego powodu, że – jak podkreśla się w biogramach twórcy – „jego twórczość przesiąknięta jest liryzmem, charakteryzuje się śpiewnością linii melodycznej i wyraźnie nawiązuje do estetyki neoromantyzmu”, a muzyka wokalnie-instrumentalna wykorzystuje poezję najznamienitszych poetów europejskich – od Boecjusza po autorów współczesnych. Dyskretnej programowości kompozytor nie unika również w muzyce koncertującej, dając swym dziełom intrygujące, a jednocześnie niejednoznaczne tytuły. Wymieńmy tu „Koncert kwitnącej róży” na gitarę i orkiestrę (1999); Koncert skrzypcowy „Nabożeństwa majowe” (2007); Koncert akordeonowy „Klif” (2008) i Koncert podwójny „Pieśni minione jak sny niespełnione” na saksofon sopranowy, klarnet basowy i orkiestrę kameralną (2011).

Cieszy więc dzisiejsze prawykonanie **Koncertu klarnetowego „Zielony horyzont”** (2022). Jak zawsze przy okazji prapremier, poprosiłem kompozytora o krótki komentarz. Określił go jako „coś w rodzaju epicko-lirycznego »programu-idei«, który posłużył [...] do zbudowania tej muzyki” – oto on:

„...a gdzieś poza czasem, wyłania się jasne światło brzasku...
przestrzeń powoli wypełnia się jego blaskiem...
a ziemia... zaczyna oddychać...
i... wibruje już ... wibruje życie...
wstaje nowy dzień... a
wokół... zielone morze traw...
aż po horyzont...”

Koncert powstał na zamówienie naszej Filharmonii z okazji trzydziestolecia pracy artystycznej Bogusława Jakubowskiego – i temu znakomitemu klarnciście został zadedykowany. (25')

Podobno policzono, że **VIII Symfonia h-moll D. 759** (1822) **Franza Schuberta** (1797–1828) zajmuje pod względem popularności miejsce piąte wśród dzieł tego gatunku. Nie wiemy, dlaczego pozostała „Niedokończoną”, skoro przed kompozytorem było wówczas jeszcze sześć lat bardzo twórczej aktywności. Niektórzy twierdzą, że w tamtych czasach nikt nie wyobrażał sobie symfonii dwuczęściowej, a o zamiarze dopełnienia jej scherzem i rondem świadczą zachowane szkice. Inni zamysł ten negują, dowodząc całkowitej integralności dzieła, pokrewnego niektórym – dwuczęściowym właśnie – sonatom fortepianowym Ludwiga van Beethovena. I pytają, cóż można byłoby do tej doskonałości jeszcze dodać... Rękopis VIII Symfonii odnaleziono dopiero w latach pięćdziesiątych XIX stulecia.

Tonacja molowa, smutek, melancholia, wspomniana wyżej nietypowa forma – wszystko wskazuje na odmienność tej kompozycji wobec pozostałych symfonii Schuberta, bliższych raczej Josephowi Haydnowi. Romantyczny dramat jednostki zamknięty w muzyce – tak dałoby się lapidarnie określić owo dzieło. Jego osobisty, niemal introwertyczny charakter sugeruje od razu pierwsza fraza grana przez niskie instrumenty smyczkowe, do których dołączają nerwowe figury skrzypiec – na ich tle rozbrzmiewa pierwszy temat, grany przez obój i klarnet. Drugi temat wprowadzają wiolonczele, jego powab łagodzi cierpienie i udrękę zawarte w początkowych taktach symfonii. Gdy obie myśli powrócą w reprzyzie, kompozytor zdecyduje się podać je w pierwotnej, nieprzetworzonej postaci, by podkreślić muzyczną jedność dzieła.

Część druga (Andante con moto) jest bardzo bliska pierwszej (Allegro moderato), także pod względem konstrukcji (ogniwo to ma postać formy sonatowej z mocno skondensowanym przetworzeniem). Jeszcze wyraźniej słychać tutaj, jak ważną rolę przyznał Schubert instrumentom dętym drewnianym, prezentującym tematy symfonii, oraz blaszanym, które wspierają harmo-

nię. Warto też zauważyć, że kompozytor (jako jeden z pierwszych) zdecydował się na powierzenie wiolonczelom i kontrabasom autonomicznych partii, rezygnując ze zwyczajowego dwojenia w oktawie. (22')

Trzeci poemat symfoniczny **Ferenca Liszta** (1811–1886), **Preludia** („Les Préludes”, ok. 1850), najbardziej chyba popularny wśród trzynastu jego dzieł tego rodzaju, opatrzony został tytułem, który odnosić się ma do ody Alphonse’a de Lamartine’a, aczkolwiek nigdy nie udało się przekonująco dowieść relacji między tymi dwoma utworami. Nawet cytowane w przedmowie do partytury zdanie: „Czym jest nasze życie, jeśli nie serią preludiów do nieznannej pieśni, której pierwszą uroczystą nutę intonuje śmierć” jest prawdopodobnie autorstwa nie francuskiego poety, lecz księżnej Karoliny zu Sayn-Wittgenstein. Jedna z czterech przedmów do partytury zawiera następujące słowa: „Miłość jest świecącym światem wszelkiego istnienia. Ale cóż to jest za los, gdy piękniejsze rozkosze szczęścia nie są przerwane przez jakieś burze, śmiertelny wybuch, który rozprasza piękne złudzenia, czy błyskawice, które trawią ołtarz. I gdzie jest okrutnie zraniona dusza, wystawiona na jedną z tych burz? Czyż nie stara się mieć odpoczynku w pogodnym spokoju życia na polach? Niemniej jednak człowiek nie pozwala sobie na długie korzystanie z dobrodziejstwa spoczynku, którym rozkoszował się na łonie natury, ale gdy »zabrzmiał trąbka na alarm«, przyspiesza, wychodzi on na spotkanie niebezpieczeństwa. Czymkolwiek może być wojna, to ona wzywa go do swoich szeregów, aby ostatecznie odzyskał w walce pełną samoświadomość i całą posiadaną energię”.

Jak we wszystkich poematach symfonicznych Liszta, na początku dzieła, w introdukcji i zaraz po niej – w orkiestrowym tutti – pojawia się temat, z którego wywodzi się cała tkanka muzyczna. Dzieło, będące jedną z najbardziej osobistych wypowiedzi kompozytora, jest wyrazem jego głęboko humanistycznego przekonania, że życie tryumfuje nad śmiercią.

Anonimowy autor przedmowy do wydania partytury z roku 1855 stara się wyjaśnić strukturę utworu, składającego się z introdukcji i czterech części. W jego interpretacji ów główny muzycz-

ny motyw wyraża naturę ludzką stanowiącą nierozwiązywalny problem świata. Dwukrotnie pojawiający się w „Preludiach” fragment Andante maestoso ukazuje człowieka po stoczonym bitwie. W części środkowej kompozytor wydaje się podążać za myślą Lamartine’a. Człowiek znajduje wprawdzie ucieczkę w zaciszu wiejskiej samotni, po jakimś jednak czasie już nie jest w stanie znieść spokojnego życia z kobietą w tym sielskim otoczeniu. Opuści ją zatem i wraca do walki. Tak więc człowiek nie może egzystować wyrzekając się udziału w pełnych niebezpieczeństw bitwach, nawet gdyby miał stracić w nich wszystko – w tym również własne życie. (18’)

Piotr Urbański

Zapraszamy na kolejne koncerty:

18.12.
nd, 19:00

Sala symfoniczna

BRILLANTE
Jakowicz Duo | VIVALDI | BACH

Muzycy Orkiestry Symfonicznej Filharmonii w Szczecinie

Krzysztof Jakowicz skrzypce

Jakub Jakowicz skrzypce

Mariusz Derewecki skrzypce

Paweł Maślanka skrzypce

Jacek Sosna kontrabas

A. VIVALDI – Koncert a-moll na dwoje skrzypiec i smyczki op. 3 nr 8 (RV 522) ze zbioru „L'estro armonico”

A. VIVALDI – Koncert h-moll na czworo skrzypiec, wiolonczelę i smyczki op. 3 nr 10 (RV 580) ze zbioru „L'estro armonico”

J. S. BACH – Koncert d-moll na dwoje skrzypiec i smyczki BWV 1043

A. CORELLI – Concerto grosso g-moll „Fatto per la notte di Natale” op. 6 nr 8

31.12.
sb, 20:00

Sala symfoniczna

GRANDIOSO

Wiedeński wieczór sylwestrowy

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii w Szczecinie

Małgorzata Grzegorzewicz-Rodek sopran

Wojciech Rodek dyrygent

Paweł Wiśniewski prowadzenie

F. von SUPPÉ – Uwertura do operetki „Lekka kawaleria”

C. M. von WEBER – Zaproszenie do tańca op. 65

A. DVOŘÁK – Tańce słowiańskie op. 46 nr 1, 4, 8

G. F. HÄNDEL – Aria Almireny „Lascia ch’io pianga” z opery „Rinaldo”

L. van BEETHOVEN – Aria koncertowa „Ah, perfido!” op. 65

G. BIZET – Farandola ze Suity nr 2 „Arleżjanka”

P. MASCAGNI – Intermezzo z opery „Rycerskość wieśniacza”

S. MONIUSZKO – Mazur z opery „Straszny dwór”

S. MONIUSZKO – Aria Hanny z opery „Straszny dwór”

H. BERLIOZ – Marsz węgierski z opery „Potępienie Fausta”

J. STRAUSS – Polka „Grzmoty i błyskawice” op. 324

J. STRAUSS – Walc „Opowieści Lasku Wiedeńskiego” op. 325

J. STRAUSS – Walc „Nad pięknym, modrym Dunajem” op. 314

J. STRAUSS (ojciec) – Marsz Radetzky’ego op. 228

Sehr geehrte Damen und Herren,

im Rahmen der Konzertsitten wird bekanntlich angenommen, dass erst nach Beendigung einer mehrsätzigen Komposition applaudiert werden darf.

Kurze Pausen zwischen den einzelnen Sätzen sind mit Stille gefüllt.

Der Beifall zwischen den Sätzen kann sowohl Musiker als auch andere Zuhörer verwirren und infolgedessen durch Musik geschaffene Spannung und Stimmung zunichte machen.

16. Dezember 2022
Freitag – 19.00 Uhr

GRANDIOSO STALMIERSKI | SCHUBERT | LISZT

Sinfonieorchester
der Mieczysław Karłowicz Philharmonie Szczecin

Bogusław Jakubowski Klarinette
Jakub Chrenowicz Leitung

Programm:

JANUSZ STALMIERSKI
Klarinettenkonzert „Grüner Horizont“ (2022) [25']
Uraufführung

/Pause/

FRANZ SCHUBERT
Sinfonie Nr. 8 h-Moll „Unvollendete“ D. 759 [22']
– Allegro moderato
– Andante con moto

FERENC LISZT
Tondichtung „Les Préludes“ S. 97 [18']

Dreißig Jahre künstlerischen Schaffens
von Bogusław Jakubowski

BOGUSŁAW JAKUBOWSKI

Er ist Klarinettist, Solist und Kammermusiker, Professor und Dekan der Instrumentalabteilung der Akademie der Künste Stettin, Lehrer an der Stettiner Musikoberschule. Seit 1991 ist er Erster Klarinettist des Stettiner Orchesters. Er tritt auch häufig als Solist und Kammermusiker auf. 1999 gewann er zusammen mit Bogdan Szczerkowski und Tomasz Jocz den Grand Prix beim Wettbewerb für junge Kammermusiker in Khodzko. Er ist Mitglied des philharmonischen Bläserquintetts FeelHarmony Quintet, mit dem er 2014 eine CD aufgenommen hat.

Er beteiligte sich an vielen Uraufführungen polnischer Musik (Janusz Stalmierski, Marek Jasiński, Artur Cieślak, Piotr Pawlik, Szymon Godziemba-Trytek, Piotr Klimek, Waldemar Sutryk). 2007 realisierte er das Album „Vergessene und neue Klarinettenwerke von Stettiner Komponisten des 19., 20. und 21. Jahrhunderts“; ein Jahr später schrieb er ein gleichnamiges Buch (das zugleich seine Habilitationsschrift war). Seine weiteren Alben sind „Vergissmeinnicht“ (Anna Frajlch's Gedichte mit Musik von Waldemar Sutryk), „Robert Muczynski in memoriam“ und eine CD des Stettiner Komponisten Artur Cieślak. 2020 veröffentlichte er das Buch „Klarinette gestern und heute“. Die pädagogische Arbeit ist ein wichtiger Teil seiner Tätigkeit. Er ist einer der Initiatoren und Mitorganisatoren von lokalen Jugendveranstaltungen: dem Westpommerschen Klarinettenfestival und dem März-Klarinettenwettbewerb. Er leitet auch Kurse im Rahmen der Sommerakademie für Blasinstrumente in Myślibórz. Für seine Leistungen wurde er 2004 vom Präsidenten der Republik Polen mit dem Silbernen Verdienstkreuz und 2019 mit der Gloria-Artis-Medaille geehrt. Die Zusammenarbeit des Virtuosen mit Janusz Stalmierski besteht seit vielen Jahren. Stalmierskis Werk „Räume des Lyrischen“ für Klarinette, Viola und Klavier wurde 2021 beim 2. Internationalen Wettbewerb „Musikadler“ mit einem Preis ausgezeichnet (die Uraufführung fand an der Akademie der Künste Stettin während der Konferenz „Polnische Kammermusik“ statt). Auch das neueste Album („Klarinette und neue polnische Kammermusik“, 2021) enthält u.a. „Blaue Sanduhr“ für Sopran, Flöte, Klarinette, Cello und Klavier und „Short History“ für Klarinette und Harfe. Das dem Virtuosen gewidmete Klarinettenkonzert „Grüner Horizont“ krönt die bisherige Zusammenarbeit zwischen Bogusław Jakubowski und Janusz Stalmierski.

JAKUB CHRENOWICZ

In den Jahren 2010–2012 war er Assistent von Antoni Wit an der Nationalphilharmonie Warschau. Er trat diese Stelle an, nachdem er sein Studium (Sinfonie- und Operndirigieren) an der Musikakademie Posen bei Jerzy Salwarowski absolviert hatte. Im Rahmen des LLP-Erasmus-Programms studierte er überdies an der Hochschule für Musik und Darstellende Kunst in Frankfurt am Main und war Stipendiat der Accademia Musicale Chigiana (bei Gianluigi Gelmetti).

In der Saison 2011–2012 debütierte er an der Nationaloper Warschau, wo er die Premiere des Polnischen Nationalballetts „Bibelgeschichten“ leitete; in den folgenden Spielzeiten dirigierte er dort viele Opernproduktionen. 2013 debütierte er mit Orchester und Chor des Gran Teatre del Liceu in Barcelona bei Aufführungen des Polnischen Nationalballetts. Im Mai 2015 leitete er „Casanova in Warschau“ (Choreografie von Krzysztof Pastor), er war auch der Autor des musikalischen Konzepts dieser Aufführung.

Im April 2016 brachte er „Oratorium 966.pl“ von Jacek Sykulski zur Uraufführung (das Werk entstand im Auftrag der Posener Philharmonie anlässlich des „1050-jährigen Jubiläums der Taufe Polens“). Im selben Jahr erhielt er den Jan Kiepura Theatermusikpreis (Kategorie „Bester Dirigent“). Auch 2016 fand die Uraufführung der Sinfonie Nr. 9 „Fidei speique sinfonia“ nach Davids Psalmen op. 126 von Krzysztof Meyer unter der Leitung von Jakob Chrenowicz mit Beteiligung des Chores der Karol Szymanowski Philharmonie Krakau und des Orchesters der Philharmonie Posen statt. Das Album mit der damals realisierten Aufnahme, das 2021 beim Label DUX erschien, erntete enthusiastische Kritiken. Als Gastdirigent leitete er viele namhafte Orchester im In- und Ausland. Zu den Künstlern, mit denen er zusammengearbeitet hat, gehören Alexander Gavrylyuk, Daniil Trifonov, Isabelle van Keulen, Peter Jablonski, Kaja Danczowska, Konstanty Andrzej Kulka, Piotr Paleczny, Julianna Avdeeva, Bartłomiej Nizioł, Leszek Możdżer und David Krakauer. Derzeit doziert Jakob Chrenowicz am Institut für Sinfonie- und Operndirigieren an der Ignacy Jan Paderewski Musikakademie Posen, überdies ist er als Leiter des Sinfonieorchesters dieser Hochschule tätig.

GRANDIOSO

STALMIERSKI | SCHUBERT | LISZT

Ich muss zugeben, dass mich die Musik von **Janusz Stalmierski** (geb. 1959) bereits zu meiner Gymnasialzeit faszinierte, als er Anfang der achtziger Jahre als junger Pädagoge in der Schule in der Staromłyńska-Straße und als Dozent der Stettiner Filiale der Musikakademie Posen erschien. Noch entsinne ich mich der Themen aus seinen Werken, die meine Vorstellungskraft und Sensibilität in besonderer Weise ansprachen. Dies lag wohl auch daran, dass – wie man in vielen Biogrammen des Komponisten betont – „sein Oeuvre von lyrischem Element durchdrungen ist, von kantablen Melodien geprägt; es bezieht sich deutlich auf die Ästhetik der Spätromantik“ und basiert häufig (in den vokal-instrumentalen Werken) auf Texten bedeutender europäischer Dichter, von Boethius bis zu zeitgenössischen Autoren. Auch seine Instrumentalkonzerte sind dezent programmatisch, wovon ihre mehrdeutigen Titel zeugen: „Konzert blühender Rose“ für Gitarre und Orchester (1999); Violinkonzert „Maigottesdienste“ (2007); Akkordeonkonzert „Klippe“ (2008) und Doppelkonzert „Verklungene Lieder wie unerfüllte Träume“ für Sopransaxophon, Bassklarinette und Kammerorchester (2011).

Daher freue ich mich über die heutige Uraufführung des **Klarinettenkonzerts „Grüner Horizont“** (2022). Wie immer bei Uraufführungen habe ich den Komponisten um einen kurzen Kommentar gebeten. Er skizzierte „so etwas wie eine episch-lyrische »Programm-Idee«, der er sich bediente [...], um diese Musik zu schaffen“:

„...und irgendwo, jenseits der Zeit...
taucht das helle Licht der Morgendämmerung auf...
mit dessen Schein füllt sich langsam der Raum...
und die Erde... fängt an zu atmen...
und zu vibrieren... das Leben vibriert...
ein neuer Tag bricht an...
und herum... das grüne Grasmeeer...
bis hin zum Horizont...“

Das Konzert wurde von unserer Philharmonie zum dreißigjährigen Jubiläum des künstlerischen Schaffens von Bogusław Jakubowski in Auftrag gegeben – diesem hervorragenden Virtuosen ist das Werk zugeeignet. (25')

Es wurde angeblich festgestellt, dass die **Sinfonie Nr. 8 h-Moll D. 759** (1822) von **Franz Schubert** (1797–1828) in Bezug auf die Popularität den fünften Platz unter den Werken dieser Gattung einnimmt. Wir wissen nicht, warum sie eigentlich „unvollendet“ blieb – der Komponist sollte doch noch durch sechs Jahre hindurch Musik schaffen. Manche behaupten, dass niemand zu jener Zeit imstande gewesen sei, sich eine zweisätzig Sinfonie vorzustellen; Schuberts Absicht, die Partitur mit einem Scherzo und einem Rondo zu vervollständigen, scheinen fragmentarisch erhaltene Skizzen zu bestätigen. Andere wiederum negieren diese Idee und heben die völlige Integrität des Werkes hervor, das mit Beethovens einigen zweisätzigen Klaviersonaten wesensverwandt sei. Und sie fragen dabei, was diesem perfekten Ganzen hinzuzufügen wäre... Das Manuskript der Achten wurde erst in den fünfziger Jahren des 19. Jahrhunderts aufgefunden. Molltonart, Traurigkeit, Melancholie und erwähnte ungewöhnliche Form weisen darauf hin, dass sich diese Komposition von Schuberts anderen Sinfonien, die Joseph Haydns Stil näher stehen, evident unterscheidet. Das virtuos mit Tönen gemalte romantische Drama des Individuums – so könnte man dieses Werk kurz beschreiben. Seinen persönlichen, fast introvertierten Charakter suggeriert sofort die erste Melodie, die von tiefen Streichinstrumenten gespielt wird. Diesen gesellen sich nervöse Geigenfiguren zu – so entsteht die Begleitung des ersten Themas, das Oboe und Klarinette anstimmen. Das zweite Thema wird von Celli eingeführt, sein Charme lindert Leid und Qual, die in den ersten Takten der Sinfonie zum Ausdruck kommen. Wenn die beiden Gedanken in der Reprise wiederkehren, erklingen sie in ihrer ursprünglichen, unverarbeiteten Form, was die musikalische Einheit des Werks betont.

Der zweite Satz (Andante con moto) ähnelt dem ersten (Allegro moderato), auch in Bezug auf die Konstruktion (dem Satz liegt die Sonatenform mit stark kondensierter Durchführung zugrunde). Bemerkbar ist die wichtige Rolle, die bei Schubert Holzbläser spielen, die Themen der Sinfonie

präsentieren, während die Blechbläser die Harmonie unterstützen. Erwähnenswert ist, dass der Komponist (wohl als einer der ersten) beschlossen hat, Celli und Kontrabässen autonome Parts anzuvertrauen und auf übliche Oktavverdopplungen zu verzichten. (22')

Die dritte Tondichtung von **Ferenc Liszt** (1811–1886), **Les Préludes** (ca. 1850), ist wahrscheinlich das populärste Werk unter seinen dreizehn Orchesterstücken dieser Art. Der Titel knüpft wohl an eine der Oden von Alphonse de Lamartine an (eine reale Beziehung zwischen den beiden Werken wurde aber nie überzeugend bewiesen). Selbst der im Vorwort zur Partitur zitierte Satz („Was anders ist unser Leben, als eine Reihenfolge von Präludien zu jenem unbekanntem Gesang, dessen erste und feierliche Note der Tod anstimmt?...“) entstammt vermutlich keiner der Schriften des französischen Dichters – er wurde von der Herzogin Caroline zu Sayn-Wittgenstein notiert. Eine der vier Vorreden zu „Les Préludes“ enthält die folgende Passage: „Die Liebe ist das leuchtende Frührot jedes Herzens; in welchem Geschick aber wurden nicht die ersten Wonnen des Glückes von dem Brausen des Sturmes unterbrochen, der mit rauem Odem seine holden Illusionen verweht, mit tödlichem Blitz seinen Altar zerstört – und welche, im Innersten verwundete Seele sucht nicht gern nach solchen Erschütterungen in der lieblichen Stille des Landlebens die eignen Erinnerungen einzuwiegen? Dennoch trägt der Mann nicht lang die wohlige Ruhe inmitten besänftigender Naturstimmungen, und »wenn der Drommete Sturmsignal« ertönt, eilt er, wie immer der Krieg heißen möge, der ihn in die Reihe der Streitenden ruft, auf den gefahrvollsten Posten, um im Gedränge des Kampfes wieder zum ganzen Bewusstwerden seiner selbst und in den vollen Besitz seiner Kraft zu kommen“.

Wie in allen sinfonischen Dichtungen von Ferenc Liszt erklingt der Hauptgedanke zu Beginn des Werkes (in der Einleitung) und kehrt sofort im Orchestertutti wieder – aus diesem Thema entsteht das ganze Opus. In seinen „Préludes“ kommt Liszts zutiefst humanistische Überzeugung zum Ausdruck, das Leben obsiege über den Tod.

Der anonyme Verfasser des Geleitwortes zur Partiturausgabe von 1855 versucht, die Struktur der Tondichtung zu erklären: Das aus einer Einführung und vier Teilen bestehende Werk zeigt seines Erachtens die menschliche Natur als unlösbares Problem der Welt. Das zweimal in „Les Préludes“ ertönende Andante maestoso spiegelt einen Menschen nach der Schlacht wider. Im zentralen Teil scheint der Komponist Lamartines Ideen zu folgen: Der Mensch findet zwar irgendetwas Zuflucht, nach einiger Zeit ist er aber außerstande, ein solch geruhames Leben zu führen. So verlässt er seine idyllische Umgebung, um zum Kampf zurückzukehren. Denn ohne Wagnis kann er nicht existieren – nach seiner Natur riskiert er alles, sogar das eigene Dasein. (18')

Piotr Urbański
(Deutsche Fassung von Tomasz Kowalewski)

WIR LADEN SIE ZU UNSEREN KONZERTEN EIN:

18.12.
So, 19:00

großer Konzertsaal

BRILLANTE **Jakowicz Duo | VIVALDI | BACH**

Mitglieder des Sinfonieorchesters der Philharmonie Szczecin

Krzysztof Jakowicz Violine

Jakub Jakowicz Violine

Mariusz Derewecki Violine

Paweł Maślanka Violine

Jacek Sosna Kontrabass

A. VIVALDI – Konzert a-Moll für 2 Violinen und Streicher op. 3 Nr. 8 (RV 522) aus dem Zyklus „L'estro armonico“

A. VIVALDI – Konzert h-Moll für 4 Violinen, Cello und Streicher op. 3 Nr. 10 (RV 580) aus dem Zyklus „L'estro armonico“

J. S. BACH – Konzert d-Moll für 2 Violinen und Streicher BWV 1043

A. CORELLI – Concerto grosso g-Moll „Fatto per la notte di Natale“ op. 6 Nr. 8

31.12.
Sa, 20:00

großer Konzertsaal

GRANDIOSO **Silvesterabend im Wiener Stil**

Sinfonieorchester der Philharmonie Szczecin

Małgorzata Grzegorzewicz-Rodek Sopran

Wojciech Rodek Leitung

Paweł Wiśniewski Moderierung

F. von SUPPÉ – Ouvertüre zur Operette „Leichte Kavallerie“

C. M. von WEBER – Aufforderung zum Tanz op. 65

A. DVOŘÁK – Slawische Tänze op. 46 (Nr. 1, 4, 8)

G. F. HÄNDEL – Arie der Almirena „Lascia ch'io pianga“ aus der Oper „Rinaldo“

L. van BEETHOVEN – Konzertarie „Ah, perfido!“ op. 65

G. BIZET – Farandole aus der Suite Nr. 2 „L'Arlésienne“

P. MASCAGNI – Intermezzo aus der Oper „Cavalleria rusticana“

S. MONIUSZKO – Masur-Tanz aus der Oper „Das Gespensterschloss“

S. MONIUSZKO – Arie der Hanna aus der Oper „Das Gespensterschloss“

H. BERLIOZ – Rákóczi-Marsch aus der Oper „La damnation de Faust“

J. STRAUSS – Polka „Unter Donner und Blitz“ op. 324

J. STRAUSS – Walzer „Geschichten aus dem Wienerwald“ op. 325

J. STRAUSS – Walzer „An der schönen blauen Donau“ op. 314

J. STRAUSS (Vater) – Radetzky-Marsch op. 228

ORKIESTRA W DZISIEJSZYM KONCERCIE / ORCHESTER IM HEUTIGEN KONZERT

I SKRZYPCE / 1.VIOLINE

Maria Sosnowska
Monika Sawczuk
Edyta Wolańska
Elżbieta Fabiszak-Dąbrowska
Izabela Wojciechowska
Alina Krzyżewska
Olga Rozmus
Maciej Musiał
Wioletta Borkowska
Dominik Gugała
Marcin Kieruczenko
Maria Nowak

II SKRZYPCE / 2. VIOLINE

Anna Muzyk
Magdalena Pajestka
Robert Smoliński
Joanna Ostaszewska
Zoja Piankowska
Diana Miszkiel-Gugała
Małgorzata Kazimierczak
Anna Czechorowska
Patrycja Kozak
Robert Cybulski

ALTÓWKA / BRATSCHE

Wojciech Mazur
Grzegorz Sadowski
Galina Smolińska
Ewa Kuśnierz
Dominika Kotlicka
Izabela Joniec
Aleksandra Majewska
Ludmiła Rusin

WIOLONCZELA / VIOLONCELLO

Tomasz Szczęsny
Ihor Chilipik
Hanna Możejewska
Natalia Wesołowska
Dorota Cieśla
Beata Sawrymowicz

KONTRABAS / KONTRABASS

Paweł Jędrzejewski
Wojciech Gunia
Robert Możejewski
Jan Gottschling

FLET / FLÖTE

Filippo del Noce
Paweł Majewski
Elżbieta Podleśny-Głowacka

OBÓJ / OBOE

Mateusz Żurawski
Izabela Kokosińska

KLARNET / KLARINETTE

Piotr Wybraniec
Krzysztof Krzyżewski

FAGOT / FAGOTT

Anna Bownik
Zbigniew Kania

WALTORNIA / HORN

Oleksandr Melnychenko
Radosław Zamojski
Katarzyna Sułkowska
Dawid Kostrzewa

TRĄBKA / TROMPETE

Bogdan Rymaszewski
Marcin Olkowski

PUZON / POSAUNE

Mateusz Kupski
Wojciech Bublej
Igor Puszkarski

TUBA

Tomasz Zienkiewicz

KOTŁY / PAUKEN

Dariusz Jagiełło

PERKUSJA / SCHLAGZEUG

Jorge Luis Valcarcel Gregorio
Bogdan Pilak
Rafał Krzanowski*

HARFA / HARFE

Barbara Stalmierska

*gościnnie / als Gast

GALERIA POZIOM 4

Zapraszamy na wystawę:

PALEC W OKO – wystawa prac Jarosława Kozłowskiego

10 grudnia 2022 – 15 stycznia 2023

Prezentujemy dziewięć wybranych prac Artysty z lat 1970-2022. Są to rysunki, akwarele, fotografie, także light-box. Jak wyjaśnia kurator wystawy dr Mikołaj Iwański, prorektor Akademii Sztuki w Szczecinie: „Tym, co łączy te prace, są pytania o sztukę, jej tożsamość, jej status w relacji do rzeczywistości oraz jej domniemana bądź faktyczna wolność.”

POWRÓT DO OGRODU - wystawa fotografii Janusza Foglera

2 grudnia 2022 - 15 stycznia 2023

Fotograficzne obrazy, studium koloru, wchodzenie w głąb prześwietlonej barwy. Zdjęcia kwiatów oglądanych w różnych porach dnia, w różnym świetle, pod różnym kątem, nieostre - tworzące kolorystyczne odkrycia, nad którymi fotograf, inaczej niż malarz, nie ma pełnej kontroli. Nie wie, jaką barwę uzyska; odkrywa ją za pośrednictwem uważnej obserwacji rejestrowanej przez aparat.

Galeria dostępna w soboty i niedziele w godzinach 12:00 - 16:00 (ostatnie wejście 15:30)

Bilety w cenie 10 zł do kupienia w kasach i na stronie Filharmonii.

Dla gości koncertów galeria dostępna w dniu koncertu:

pół godziny przed, w przerwie i po koncercie z ważnym biletem na dany koncert.

Partnerzy Galerii:

Donuta zaprasza to cykl koncertów kameralnych z udziałem Muzyków Orkiestry Symfonicznej Filharmonii w Szczecinie, które w sezonie 2022/2023 dedykowane są grupom przedszkolnym, wczesnoszkolnym oraz – po raz pierwszy w historii Filharmonii – **Seniorom**.

Żyjemy w czasach, kiedy dzieci i Dziadkowie są często daleko od siebie. Nie sposób przecenić roli Dziadków w wychowaniu dziecka – ich cierpliwości, spokoju, wiedzy i życiowego doświadczenia. Przebywanie z Dziadkami to dla dziecka same korzyści, a i seniorzy czerpią wiele radości i pozytywnych emocji z kontaktu z najmłodszymi.

Dlatego w czasach „porwanych więzi” Filharmonia wychodzi naprzeciw potrzebom społecznym i umożliwia wspólne cieszenie się muzyką przez najmłodszych i najstarszych. Nasza dobrze sprawdzona audycja „Donuta zaprasza” w tym sezonie nabierze nowych barw. Na salę kameralną zapraszamy jednocześnie dzieci i seniorów, aby wspólnie przeżywać barwy muzyki granej na żywo przez szczecińskich filharmoników. Te międzypokoleniowe spotkania na pewno na długo pozostaną w pamięci „adoptowanych” Dziadków i Wnuczków.

Najbliższe terminy:

16 stycznia 2023, poniedziałek – godz. 9:00 i 11:00

30 stycznia 2023, poniedziałek – godz. 9:00 i 11:00

6 lutego 2023, poniedziałek – godz. 9:00 i 11:00

27 lutego 2023, poniedziałek – godz. 9:00 i 11:00

13 marca 2023, poniedziałek – godz. 9:00 i 11:00

27 marca, poniedziałek – godz. 9:00 i 11:00

Sprzedż i rezerwacja biletów:

Sprzedż biletów prowadzona jest w kasie Filharmonii oraz za pośrednictwem strony www.filharmonia.szczecin.pl.

Kasa Filharmonii
tel. +48 91 431 07 20
infolinia +48 539 94 94 54
kasa@filharmonia.szczecin.pl

Kasa jest czynna:
od wtorku do czwartku w godz. 13:00–18:00,
w piątek w godz. 13:00–20:00
w sobotę w godz. 10:00–16:00
oraz godzinę przed biletowanym wydarzeniem, którego organizatorem jest Filharmonia.

Infolinia jest czynna:
od wtorku do czwartku w godz. 10:00–16:00.

Informujemy o możliwości asystowania pracowników Filharmonii osobom niepełnosprawnym podczas koncertów organizowanych przez Filharmonię. Prosimy o kontakt z kasą Filharmonii.

Abonament

Zachęcamy do zakupu abonamentów na nowych zasadach:
przy zakupie przez jedną osobę co najmniej pięciu biletów normalnych/ulgowych na różne koncerty Filharmonii obowiązuje zniżka 20% od każdego biletu.

Filharmonia zastrzega sobie prawo do wprowadzenia zmian w repertuarze.

Znajdą nas Państwo na:
facebook.com/filharmoniaszn | instagram.com/filharmoniaszn | twitter.com/filharmoniaszn

Kartenverkauf und -reservierung:

Der Verkauf der Tickets wird an der Kasse der Philharmonie sowie durch die Website der Philharmonie (www.filharmonia.szczecin.pl) geführt.

Kasse:

Tel. +48 91 431 07 20

Info +48 539 94 94 54

kasa@filharmonia.szczecin.pl

Die Kasse ist geöffnet:

von Dienstag bis Donnerstag 13.00–18.00 Uhr,

am Freitag 13.00–20.00 Uhr

am Sonntag 10:00- 16:00 Uhr

und eine Stunde vor jeder von der Philharmonie organisierten Veranstaltung.

Info:

von Dienstag bis Donnerstag 13.00–18.00 Uhr.

Wir informieren über die Möglichkeit der Assistenz der behinderten Menschen während der von der Philharmonie organisierten Konzerte. Weitere Informationen an der Kasse der Philharmonie.

Aboservice:

Wir empfehlen Ihnen, Abonnements nach neuen Regelungen zu erwerben: Beim Kauf von mindestens fünf normalen/ermäßigten Tickets für verschiedene Philharmonie-Konzerte durch eine Person gilt ein Rabatt von 20% auf jede Karte.

Die Philharmonie behält sich Besetzungs- und Programmänderungen vor.

Unsere Webpräsenz:

facebook.com/filharmoniaszn | instagram.com/filharmoniaszn | twitter.com/filharmoniaszn

Mecenas Roku 2022

Oficjalnym Partner Filharmonii
w Szczecinie jest Dealer BMW Bońkowscy

Partner Filharmonii

Partner Filharmonii

Partner Filharmonii

Partner Filharmonii